

Vergaderjaar 2016–2017

30 991

Beleidsdoorlichting Economische Zaken

Nr. 33

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 mei 2017

In de begroting van het Ministerie van Economische Zaken 2017 (Kamerstuk 34 550 XIII, nr. 2) heb ik een evaluatie van het ICT-beleid onder artikelen 12 en 13 van de EZ-begroting 2011–2015¹ aangekondigd. Dit beleid richt zich op ondernemers die innoveren met ICT en de digitale dienstverlening van de overheid aan burgers en bedrijven. Deze evaluatie is uitgevoerd door onderzoeksbureau Technopolis. Bijgaand bied ik uw Kamer de eindrapportage van de evaluatie aan².

De mondiale transitie naar een digitale economie biedt kansen voor Nederland.

De brede maatschappelijke en economische impact van de digitalisering neemt in omvang toe. Met de Digitale Agenda³ richt het kabinet zich op die digitalisering langs de lijnen van onderwijs, kennis en innovatie, een snelle en open infrastructuur, veiligheid en vertrouwen, ruimte voor ondernemers, en de digitalisering van domeinen (industrie, zorg, energie en mobiliteit).

Het rapport laat zien dat veel is gerealiseerd. Nederland loopt op ICT-gebied wereldwijd gezien al jarenlang voorop. Nederland nam over de periode 2011–2015 achtereenvolgens positie 11, 6, 4, 4 en 4 in op de Network Readiness Index van het World Economic Forum, in 2016 is dat positie 6. Dat is echter geen aanleiding tot stilzitten. Internationaal gaan de ontwikkelingen hard; er zijn signalen⁴ dat Nederland wat betreft haar positie en verdere ontwikkeling alert moet zijn.

¹ Deze evaluatie maakt geen deel uit van de Digitale Agenda.

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

³ Kamerstuk 29 515, nr. 390.

⁴ WRR (2013), AWTI (2015), WEF (2015), Europese Commissie (2016).

Uitkomsten evaluatie

De opdracht bij de evaluatie luidde om deze uit te voeren aan de hand van de criteria doeltreffendheid, doelmatigheid, relevantie, coherentie en EZ-toegevoegde waarde en om van daaruit lessen te trekken en aanbevelingen te formuleren voor toekomstig ICT-beleid. Daarbij heeft Technopolis zich gericht op de thema's eOverheid en ICT-innovatie.

Onder de evaluatie vallen vijftien beleidsinstrumenten:

- EOverheid: Antwoord voor Bedrijven (AvB), Ondernemersplein.nl, Ondernemingsdossier, eHerkenning, Standard Business Reporting (SBR), eFactureren, Open Standaarden, Programma Implementatie Agenda ICT-beleid (PRIMA), Slim Geregeld Goed Verbonden (SGGV).
- ICT-innovatie: Doorbraakprojecten met ICT, Digital Gateway to Europe, RoadmapICT en Kennis en Innovatieagenda ICT (KIA), Digivaardig en Digibewust, SURF (programma Innovatie-Infrastructuur met Impact), Maatschappelijke sectoren en ICT (MICT).

Het onderzoeksbureau komt voor beide thema's tot een totaaloordeel «voldoende tot goed»⁵. Daarbij signaleert het dat een deel van de effecten van het beleid pas in de komende jaren merkbaar zal worden. Niettemin blijven er punten over om te verbeteren. De evaluatie doet daartoe zes aanbevelingen, die ik ter harte neem.

Aanbevelingen

De eerste aanbeveling luidt om vaker en meer uitgebreid te evalueren, en daarbij scherper in te zetten op het meten van effect (outcome) in plaats van op de hoeveelheid geleverd werk (output). Technopolis heeft op mijn verzoek suggesties⁶ gedaan over mogelijk te hanteren outcome-indicatoren voor de beleidsinitiatieven die in 2017 doorlopen.

De onderzoekers constateren dat de coherentie tussen initiatieven is toegenomen. Een voorbeeld is de oprichting van Team ICT in 2015 die geleid heeft tot een samenhangende en breed gedragen ICT-onderzoeksagenda. Ook de in april verschenen visie onder leiding van de Digicommissaris⁷ en de recente visie door werkgroep Digitale Economie⁸ dragen bij aan een gedeelde visie op eOverheid respectievelijk ICT-innovatie. In het rapport wordt aangeraden om, naast het verder inzetten op coherentie, de rol van mijn ministerie explicieter te maken.

De evaluatie signaleert een spanning tussen de breedte van het ICT-beleid en het beschikbare budget, en doet drie suggesties om deze spanning te verkleinen. Er wordt aangeraden om in een vroeg stadium en doorlopend belanghebbenden te betrekken bij het beleidsproces. Hierbij wijst de evaluatie op een brede en gevarieerde doelgroep, met onder meer «outsiders» zoals startups, wetenschappers en ICT-gebruikers. Deze aanbeveling heb ik bij de vorming van de Digitale Agenda voor 2016–2017 reeds in gang gezet.

De laatste aanbeveling is om continuïteit in dossierhouders en kennis binnen mijn ministerie te behouden. De rol van het Ministerie van Economische Zaken, met name als netwerkpartner, blijft daarmee sterk. Deze continuïteit heeft in belangrijke mate bijgedragen aan de toege-

⁵ Technopolis eindrapport, samenvatting, bladzijde 1.

⁶ in bijlage D van het eindrapport.

⁷ Kamerstuk 26 643, nr. 459.

⁸ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2016/07/06/rapport-werkgroep-digitale-economie>

voegde waarde en aan de doeltreffendheid en doelmatigheid van het ICT-beleid.

Bovenstaande aanbevelingen zullen worden meegenomen bij de toekomstige beleidsvorming.

De Minister van Economische Zaken,
H.G.J. Kamp